

Professionalism Human Resource Management Model in Government Organizations (Case Study: Ministry of Industry, Mines, and Trade)

Ahmad Asadi

Ph.D Candidate, Department of Management, Zanjan Branch, Islamic Azad University, Zanjan, Iran.
E-mail: ahmadasadi430@gmail.com

Nabiullah Mohammadi

*Corresponding author: Assistant Professor, Department of Management, Zanjan Branch, Islamic Azad University, Zanjan, Iran. E-mail: asadi430@yahoo.com

Homa Droudy

Associate Professor, Department of Management, Zanjan Branch, Islamic Azad University, Zanjan, Iran.
E-mail: homa.doroudi@iauz.ac.ir

Arshad Farahmandian

Assistant Professor, Department of Management, Zanjan Branch, Islamic Azad University, Zanjan, Iran.
E-mail: afarahmandian110@gmail.com

Abstract

This study aimed to provide a professional model of human resource management for the Ministry of Industry, Mines, and Trade in the period of 2017-2020. This research is applied-exploratory in terms of purpose and is a descriptive survey in terms of the method with a mixed-mode approach. The research statistical population consists of human resource management experts of the Ministry of Industry, Mines, and Trade in this field. In this research, the snowball sampling method was used and the data collection tool was interview and questionnaire. The grounded theory technique was used to analyze the collected qualitative data and the fuzzy Delphi technique was used in a quantitative part. In the suggested model, individual capacities and organizational-functional factors (recruitment and employment of professionals, training and improvement, performance appraisal, and compensation of services) were found as causal conditions; general and institutional organizational factors including strategic factors, structure, culture resources, and infrastructure as the governing platform; trans-organizational factors as intervening conditions; recreating the role of human resources and governing and legitimizing human resources as model actions and interactions and ultimately creating a competent and health-oriented ministry at the organizational level and growing human resources at the individual level are the implications of this model.

Keywords: Human Resource Management, Professionalism, Ministry of Industry, Mines and Trade.

Citation: Asadi, A., Mohammadi, N., Droudy, H., & Farahmandian, A. (2021). "Professionalism Human Resource Management Model in Government Organizations (Case Study: Ministry of Industry, Mines, and Trade)". *Public Organizations Management*, 9(4), 12-26. (in Persian)

(DOI): 10.30473/ipom.2021.58148.4346

DOR: [20.1001.1.2322522.1400.9.4.4.2](https://doi.org/10.1.2322522.1400.9.4.4.2)

Quarterly Journal of Public Organizations Management
Vol 9, No 4, (Series 36) Oct-Dec 2021, (12-26)

Received: (2021/Mar/02)

Accepted: (2021/July/12)

copyrights

This is an Open-Access Article Distributed Under the Terms of the Creative Commons 4.0 International License.
(<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>)

مدل حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی در سازمان‌های دولتی (مورد مطالعه: وزارت صنعت، معدن و تجارت)

احمد اسدی

دانشجوی دکتری، گروه مدیریت، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران.

E-mail: ahmadasadi430@gmail.com

نبی الله محمدی

*نویسنده مسئول: استادیار، گروه مدیریت، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران.

E-mail: asadi430@yahoo.com

هما درودی

دانشیار، گروه مدیریت، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران.

E-mail: homa.doroudi@iauz.ac.ir

ارشد فرهمندیان

استادیار، گروه مدیریت، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران

E-mail: afarahmandian110@gmail.com

چکیده

پژوهش حاضر با هدف ارائه مدل حرفه‌گرایی مدیریت منابع انسانی در وزارت صنعت، معدن و تجارت در بازده زمانی ۱۳۹۹-۱۳۹۶ صورت گرفت. این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی- اکتشافی و از نظر روش توصیفی پیمایشی است، همچنین با رویکرد پژوهش آمیخته صورت گرفته است. جامعه آماری پژوهشی را خبرگان مدیریت منابع انسانی وزارت صنعت، معدن و تجارت در این حوزه تشکیل می‌دهند. در این پژوهش از روش نمونه‌گیری گلوله برقی استفاده شده و ابزار جمع‌آوری داده‌ها مصاحبه و پرسشنامه است. برای تحلیل داده‌های کیفی از تکنیک داده‌بنیاد و در بخش کمی از تکنیک دلفی فازی استفاده شد. در مدل ارائه شده، ظرفیت‌های فردی و عوامل سازمانی- کارکردی (جذب و به کارگیری حرفه‌گرایی، آموزش و بهسازی، ارزیابی عملکرد و جبران خدمات) به عنوان شرایط علی؛ عوامل عام و نهادی سازمانی از جمله عوامل راهبردی، ساختار، فرهنگ و منابع و زیرساخت‌ها به عنوان بستر حاکم؛ عوامل فراسازمانی به عنوان شرایط مداخله‌گر؛ بازآفرینی نقش منابع انسانی و حکمرانی و مشروعیت بخشنی به منابع انسانی به عنوان کنش‌ها و تعاملات مدل و درنهایت خلق وزارت‌خانه شایسته محور و سلامت محور در سطح سازمانی و نیروی انسانی بالنده در سطح فردی پیامدهای مدل هستند.

واژه‌های کلیدی: مدیریت منابع انسانی، حرفه‌ای گرایی، وزارت صنعت، معدن و تجارت.

استناد: اسدی، احمد؛ محمدی، نبی الله؛ درودی، هما و فرهمندیان، ارشد (۱۴۰۰). «مدل حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی در سازمان‌های دولتی (مورد مطالعه: وزارت صنعت، معدن و تجارت)». *مدیریت سازمان‌های دولتی*, ۴(۹)، ۱۲-۲۶.

copyrights

This is an Open-Access Article Distributed Under the Terms of the Creative Commons 4.0 International License.
[\(http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/\)](http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

(DOI): 10.30473/ipom.2021.58148.4346

DOI: 20.1001.1.2322522.1400.9.4.4.2

فصلنامه علمی مدیریت سازمان‌های دولتی

دوره ۹، شماره ۴ (پیاپی ۳۶)، پاییز ۱۴۰۰ (۱۲-۲۶)

تاریخ دریافت: (۱۳۹۹/۱۲/۲۱)

تاریخ پذیرش: (۱۴۰۰/۰۴/۲۱)

مطلوب در بازارهای جهانی و انجام حرفه‌ای امور چه در بخش دولتی و چه در بخش خصوصی نیازمند حاکمیت روح حرفه‌ای‌گرایی در تمام مشاغل بهویژه مدیریت نیروی انسانی هستند (آراج، ۲۰۱۸، ۳: ۲۰۱۸).

اما حرفه‌ای‌سازی رفتارها و عملکردها منابع انسانی علی‌رغم پیامدهای حیاتی آن، عملی بسیار دشوار است (سجاكا و کاواسه، ۲۰۱۴؛ والو^۶ و همکاران، ۲۰۱۹) طبق بررسی طیف وسیعی از مطالعات توسط پژوهشگران، یکی از مهم‌ترین مسائل و چالش‌های پیشروعی حرفه‌ای‌گرایی این است که دقیقاً نمی‌توان تأیید کرد که چه رفتارها و نگرش‌هایی از سوی افراد در سازمان می‌تواند به عنوان نشانه‌هایی از وجود حرفه‌ای‌گرایی در آن سازمان در نظر گرفته شود. هرچند یک توافق کلی وجود دارد، مبنی بر اینکه اگر کارکنان دو ویژگی تخصص: درگیری در آموزش تخصصی طولانی مدت در یک بدنی از دانش انتفاعی. دوم، اخلاق: ارائه خدمت بدون توجه به خود یا بدون درگیری هیجانی با مشتری دو ویژگی داشته باشند، نشان‌دهنده وضعیت حرفه‌ای آن‌ها است (آراج، ۲۰۱۸: ۴)، اما براساس کارکردهای مدیریت منابع انسانی، حرفه‌ای‌گرایی و ابعاد آن تعریف نشده است. بر مبنای مطالعه ادواردز^۷ (۲۰۱۴)، عدم وجود خطمنشی‌های استاندارد در حیطه حرفه‌ای‌سازی رفتارهای کارکنان ازجمله بزرگ‌ترین چالش‌های پیشروعی سازمان‌های آینده بهمنظور بهره‌برداری از حرفه‌ای‌گرایی کارکنان است. بریدن^۸ و همکاران (۲۰۱۸)، والو و همکاران (۲۰۱۹) و سجاكا و کاواسه^۹ (۲۰۱۴)، نشان دادند که نبود شاخص‌های مرتبط با حرفه‌ای‌گرایی در سازمان‌ها می‌تواند منجر به کاهش تعهد سازمانی، رضایت شغلی و نیز بروز تضادهای حرفه‌ای‌سازمانی شود.

همچنین به لحاظ مطالعاتی یکی دیگر از محدودیت‌های مشاهده شده در این زمینه مربوط به حیطه‌های پژوهشی می‌شود؛ بدین ترتیب که بر مبنای بررسی‌های جامع، بخش اعظمی از مطالعات حوزه حرفه‌ای‌گرایی صرفاً در میان دو قشر پزشکان، پرستاران و معلمان به انجام رسیده است. با توجه به این چالش‌ها، آن‌گونه که آمار و شواهد بیان می‌کند، بیشتر هدف‌گذاری‌ها در زمینه حرفه‌ای‌گرایی منابع انسانی بهویژه در سازمان‌های دولتی به وقوع نپیوسته است.

بررسی‌های عباس‌زاده (۱۳۸۹)، در مورد نظام اداری ایران نشان داد که بهره‌وری نیروهای انسانی در سازمان‌های به

مقدمه

جهانی‌سازی، عصر اطلاعات، ایجاد دموکراسی‌ها^۱، فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی، اینترنت، فناوری‌های ماهواره‌ای و رقابت جهانی مستلزم آن است که سازمان‌ها از ساختارهای مدیریتی مدرن، رقابتی، پویا و همچنین کارکنای برخوردار باشند که مسئولیت بیشتری می‌پذیرند، ابتکار عمل را به دست می‌گیرند، روابط اثربخش را ایجاد می‌کنند و اطلاعات را به منظور افزایش و تغییر مداوم انتظارات مشتری و بهبود گیفیت کالاها و خدمات، به اشتراک می‌گذارند (کویلوگلو^۲ و همکاران، ۲۰۱۵: ۵۳۷).

بر همین اساس در دنیای عصر اطلاعات و دانش، برای سنجش و مقایسه کشورها با یکدیگر صرفاً به شاخص تولید ناخالص ملی به عنوان معیار توسعه‌یافتدگی نگریسته نمی‌شود؛ بلکه وضعیت سهم ثروت سرانه کشورها از منابع مختلف اهمیت دارد که سه شاخص عمدۀ آن منابع انسانی، منابع فیزیکی و منابع طبیعی است. در این میان سهم منابع انسانی مهم‌ترین است و شاخص عمدۀ رده‌بندی کشورها از لحاظ توسعه‌یافتدگی به شمار می‌رود. از این‌رو، دست‌یابی به منابع انسانی با کیفیت و متعدد در سازمان نیازمند ارائه راهکارهایی حرفه‌ای است که ایجاد و اجرای چنین راهکارهایی نیازمند وجود گرایش‌های حرفه‌ای در رفتارها و رویکردهای کاری واحد منابع انسانی است (فضل‌نیا و همکاران، ۱۳۸۹: ۵۷).

اساساً جامعه روبه پیشرفت بدون حضور وجود منابع کاری متخصص و دارای گرایش‌های قوی نسبت به اخلاق و اصول حرفه‌ای در محیط کار قادر نخواهد بود تا به اهداف متعالی خود دست‌یافته و توسعه و بالندگی را در بخش‌های مختلف اقتصادی، سیاسی و فرهنگی تجربه نماید. حرفه‌ای‌گرایی^۳ و داشتن روحیه حرفه‌ای در انجام وظائف و شرح شغل یکی از مهم‌ترین پیش‌نیازها در جهت توسعه عملکردهای سازمان‌ها از دریچه تقویت عملکردهای فردی است (سجاكا و کاواسه، ۲۰۱۴: ۱۳۵).

از این‌رو، اگر در بازارهای جهانی حرفی برای گفتن وجود داشته باشد ابتدا باید حرفه‌ای‌گرایی را در تمامی مشاغل بهویژه مدیریت نیروی انسانی حاکم ساخت (میرسپاسی، ۱۳۹۳: ۱). حرفه‌ای کردن حوزه منابع انسانی باعث می‌شود که این حوزه جایگاه واقعی خود را در سازمان‌ها و بنگاه‌ها ارتقا دهد و درواقع، بین اهمیت منابع انسانی و جایگاه مدیریت منابع انسانی به عنوان فرآیندی که عهده‌دار تأمین، نگهداری، پرورش و برانگیختن کارکنان و افزایش بهره‌وری آن‌هاست، تناسب و هماهنگی لازم برقرار کند. بنابراین، حضور

5. Araj
6. Valeau
7. Edwards
8. Bradburn
9. Sejjaaka & Kaawaase

1. Democratization
2. Köylüoğlu
3. Professionalism
4. Sejjaaka & Kaawaase

مشابه با دیگر ارگان‌های دولتی، ضعف تقریبی در توسعه رویکردهای حرفه‌ای در منابع انسانی و بی‌توجهی به آموزش حرفه‌ای و هدفمند است. از این‌رو، مسئله اصلی، نیاز مبرم وزارت‌خانه تحت مطالعه به توسعه و گسترش فرهنگ حرفه‌ای گرایی و حرفه‌ای گرایی در مدیریت منابع انسانی است. در این راستا، ضرورت دارد تا در قالب مدلی مفهومی، عوامل اثرگذار، ابعاد و پیامدهای عام و نیز خاص سازمان‌های دولتی شناسایی شوند تا در سایه این معرفت کسب شده، تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری‌های آتی این حوزه اثربخش‌تر باشد. لذا، پژوهش حاضر به دنبال ارائه مدلی برای حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی برای سازمان‌ها و نهادهای عمومی دولتی ایران (وزارت صنعت، معدن و تجارت و ادارات تابعه به عنوان محیط پژوهش) است. بدین ترتیب که بعد از این مقدمه، در بخش مبانی نظری به مفهوم‌سازی و ابعاد حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی و پژوهش‌های انجام شده در این زمینه پرداخته شده است. سپس در بخش بعدی مقاله، روش‌شناسی پژوهش و درنهایت یافته‌ها و نتایج حاصل آمده است.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

جهت توسعه حرفه‌ای گرایی در مدیریت منابع انسانی؛ باید در کاملاً از این مفهوم حاصل شود. پژوهش‌های انجام شده در این حوزه نشان داده است که دیدگاه‌ها راجع به حرفه‌ای گرایی در گذر زمان، از نسبتاً ابتدایی به کاملاً پیچیده، تغییر یافته‌اند. در ابتدا، مفهوم حرفه‌ای گرایی به معنای اخلاق‌کار و اخلاق مشاغل به کار می‌رفت.

امروزه نیز عده‌ای از نویسندهای حرفه‌ای گرایی یا اخلاق حرفه‌ای، از معنای نخستین این مفهوم برای تعریف آن استفاده می‌کنند. به اعتقاد برخی افراد، حرفه‌ای گرایی یعنی همان پوشش رسمی در کار یا بهتر انجام دادن وظایف شغلی. برخی دیگر نیز عقیده دارند که حرفه‌ای گرایی یعنی داشتن مدارک پیشرفتی، دریافت گواهی نامه‌ها و به نمایش گذاشتن آن در دفتر کار. با وجود این که مفهوم حرفه‌ای گرایی این موارد را شامل می‌شود، اما جنبه‌های بیشتری را نیز می‌توان برای آن در نظر گرفت (جانسن،^۱ ۲۰۰۲).

تعاریف مختلف حرفه‌ای گرایی اشاره به این نکته دارند که حرفه‌ای گرایی مجموعه‌ای از مشخصه‌های مختلف را شامل می‌شود و مجموع این ویژگی‌ها حرفه‌ای بودن را مشخص

خصوص دولتی کشور علی‌رغم به کارگیری تکنولوژی‌های پیشرفته، روندی کاهشی داشته است که نشان دهنده ضعف در فرایندهای مدیریت منابع انسانی به خصوص در حیطه توسعه توانمندی‌های دانشی و فنی است. بنابراین، حرفه‌ای گرایی در بخش دولتی و به طور خاص بخش حساسی چون مدیریت منابع انسانی به عنوان واحدی اثرگذار بر رفتارها و اعمال منابع انسانی به عنوان یکی از نیازها و بایسته‌های دست‌یابی به حداقل‌های توسعه، باید تقویت شود.

تقویت این مفهوم در یک وزارت‌خانه همچون وزارت صنعت، معدن و تجارت به دلیل آثار سلسله‌مراتبی آن بر سازمان‌ها و ارگان‌های زیرمجموعه، حائز اهمیتی دوچندان است. مسئولیت‌های این وزارت‌خانه از یکسو و دانش‌بنیان بودن بخش عمده‌ای از فعالیت‌های آن از سوی دیگر، بدون حضور پیوسته منابع انسانی حرفه‌ای که دارای دانش به‌روز و قدرت عملکردی مطلوب باشند، چندان قابل پیگیری نبوده و عملاً آثار آن بر صنعت و اقتصاد کشور وارد خواهد شد. وزارت صنعت، اقتصاد رسانی و چشم‌انداز تعریف شده متحمل انجام فعالیت‌های حرفه‌گرایانه است. اساساً در شرایطی که اقتصاد و صنعت در بحران‌های ناشی از سوء‌مدیریت‌های داخلی و فشارهای سیاسی خارجی دست و پا می‌زنند، وجود رفتارهایی برآمده از اصول حرفه‌ای و استانداردهای تأیید شده بین‌المللی توسط کارکنان سازمان‌های دولتی و در اینجا به طور خاص مدیران و تصمیم‌گیران خرد و کلان منابع انسانی می‌تواند اثراتی مطلوب بر بهره‌گیری مناسب از داشته‌ها و کاستن از انحرافات برنامه‌ای به دلیل رفتارهای غیر‌حرفه‌ای از خود بر جای نهاد.

با درک این مهم وزارت صنعت، معدن و تجارت، با نگاهی راهبردی به جایگاه مدیریت منابع انسانی در بیانیه مأموریت خود، بر ارتقای توانمندی و شایستگی سرمایه‌های انسانی تأکید کرده است. وزارت صنعت، معدن و تجارت با تدوین و اجرای سند راهبردی در حوزه صنعت، معدن و تجارت در بی‌اجرا بسیار کردن اهداف آرمانی خود است اما آن‌گونه که آمار نشان می‌دهد (رتبه ۶۹ شاخص توسعه انسانی از ۱۸۸ کشور) بیشتر هدف‌گذاری‌ها به وقوع نپیوسته است. علی‌رغم تمامی تلاش‌های صورت گرفته در وزارت صنعت و معدن و تجارت، مبتنی بر تجربی‌ها و مشاهدات پژوهشگر در طی سالیان خدمت خود متأسفانه در این سازمان به بحث توسعه منابع انسانی، نگاهی سطحی و مبتنی بر رفع تکلیف حاکم بوده و صرفاً منتهی به برگزاری تعدادی دوره آموزشی در راستای کسب امتیازات شغلی محدود شده است. به واقع یکی از مشکلات این ارگان دولتی

در نقش‌های مدیریت منابع انسانی در حال کار هستند. همچنین شواهدی وجود دارند که نشان می‌دهند. حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی به کارفرمایان نفع خواهد رساند. مطالعات راجع به رویه‌های کاری دارای عملکرد بالا و مدیریت منابع استراتژیک بهروشنی یک نفع را برای سازمان‌هایی نشان می‌دهند که مدیریت منابع انسانی را به شکل اثربخش‌تر و حرفه‌ای اجرا می‌کنند (پارکس و همکاران، ۲۰۱۷: ۷).

برای شناخت زمینه‌های حرفه‌گرایی منابع انسانی می‌باشد مشخصه‌های کارکنان حرفه‌ای را واکاوی کرد که مهم‌ترین آن‌ها به شرح زیر است: توانایی‌های شناختی، رهبری، نظارت و خلق اطلاعات کلیدی (پیرسون و هوگلن، ۲۰۱۰)، لزوم توجه به فرهنگ ملی و عمومی (عسگری، ۲۰۰۶: ۱۰۲)، اجرای ماهرانه کار براساس دانش، مهارت، کار تیمی و تخصص حرفه‌ای (تعهد حرفه‌ای)، تمایل به ارائه خدمت به مردم و رعایت اصول اخلاقی (تعهد به ارباب‌رجوع) (راترو دانکن، ۲۰۱۰: ۱۹؛ شاپیرو و همکاران، ۲۰۰۹)، تعهد به اهداف سازمان در شغل در کنار تعهد به حرفه (تعهد به سازمان) (ولینگ و بابرگ، ۲۰۱۰: ۲۶۳)، حفظ استقلال حرفه‌ای و داشتن شخصیت حرفه‌ای مستقل و منفک (تأکید بر استقلال حرفه‌ای)، احترام به ارزش‌های حرفه‌ای فرد (شخصیت حرفه‌ای) (مت و زبیدی، ۲۰۱۰: ۱۴۰).

رفتار روزمره حرفه‌ای‌ها، تجسم عینی تخصص، اخلاق، تعهد و در حقیقت، حرفه‌ای گرایی آن‌هاست. در اینجا، نه تنها روی شایستگی فنی، بلکه بر صلاحیت اخلاقی، ایثارگری و نوع دوستی نیز تأکید می‌شود و بنابراین، بین رفتار مشاهده شده و ارزش‌های فردی، پیوند آشکاری وجود دارد (پیل و همکاران، ۲۰۰۴: ۱۴-۱۷).

با درک تقویت جایگاه حرفه‌ای گرایی منابع انسانی در سراسر جهان در پژوهش‌های متعددی، به این مهم پرداخته شده است. از جمله، درزمنیه پژوهش‌های داخلی؛ باتمانی و همکاران (۱۳۹۷)، در پژوهشی با عنوان "تبیین ابعاد حرفه‌ای سازی مدیریت منابع انسانی: رویکردی فراترکیب" براساس نتایج پژوهش خود اظهار کردند عوامل تأثیرگذار بر حرفه‌ای گرایی منابع انسانی را می‌توان براساس سه مقوله کلی (محیطی، سازمانی و فردی) و ابعاد شناسایی شده را می‌توان براساس نه بعد (مجموع ناظر، کد اخلاقی، استقلال و خودگرانی، صدور گواهینامه، جایگاه قانونی، کمک به جامعه، پیکره دانش، پایگاه پژوهشی، شناسایی) تحلیل کرد.

پورکریمی و همکاران (۱۳۹۶)، پژوهشی با عنوان "طرایح و تبیین صلاحیت‌های حرفه‌ای کارشناسان منابع انسانی" ارائه

می‌کنند چالان¹ و همکاران (۲۰۱۷: ۲۴)، جنبه‌های حرفه‌ای گرایی را شامل دانش تخصصی- شایستگی - صداقت و انسجام رفتاری - مسئولیت‌پذیری و خودتنظیمی بیان داشтند. مفهوم حرفه‌ای گرایی را می‌توان در دو سطح تعریف کرد؛ ابعاد ساختاری در سطح شغلی و بعد نگرشی در سطح فردی (حرفه‌ای گرایی ساختاری و حرفه‌ای گرایی نگرشی). سطح نخست به فرایندها و شرایط ایجاد شده به وسیله سازمان به منظور حرفه‌ای سازی افراد در مشاغل اشاره دارد همچون تفویض اختیارات و ... . سطح دوم اما با باورها و ارزش‌های فردی شخص درزمنیه حرفه‌ای گرایی سروکار دارد. در این سطح، حرفه‌ای گرایی به مجموعه‌ای از ارزش‌های فردی، گرایشی رفتاری و سیستم اعتقادی اشاره دارد که مبتنی بر آن‌ها فرد قادر به توسعه جایگاه شغلی و اجتماعی خود می‌شود. از این‌رو، پدیده حرفه‌ای گرایی پدیده‌ای است که مبتنی بر دو جریان است؛ فرایندهای سازمانی ایجاد آن و نگرش‌ها و باورهای فردی در حیطه بروز رفتارهای حرفه‌ای (پارکس² و همکاران، ۲۰۱۸: ۲۱۶).

حرفه‌ای گرایی در هر نوع از فعالیت‌ها به معنای یک قابلیت برای حل وظایف حرفه‌ای استاندارد است. در کنار این، سطح حرفه‌ای گرایی توسط سه گروه از فاکتورها تعیین می‌شود. گروه اول حضور حالات فردی معین و تصحیح آن‌ها در جریان فعالیت‌های زندگی است. گروه دوم درگیری متخصص در محیط اجتماعی - فرهنگی است. گروه سوم نمایش عملیاتی‌سازی هنجارهای اجتماعی - فرهنگی در فرایند فعالیت‌های حرفه‌ای است (گراسیمو، ۲۰۱۷: ۴۶).

عبارت حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی را به عنوان قابلیتی برای ایجاد ارزش اضافی برای سازمان و تمرکز بر رشد و توسعه و تغییر سازمان به منظور دستیابی به مزایای رقابتی پایدار تعریف کرده‌اند. براساس مدل ارائه شده توسط اولریچ و بروکنک (۲۰۰۵) حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی به پنج گروه تقسیم‌بندی شده است: مشارکت استراتژیک، دانش کسب‌وکار، اعتبار شخصی، خدمات مربوط به منابع انسانی و مجموعه‌ای از فرایندها، روش‌ها و تکنیک‌های منابع انسانی. به طور کلی، مهارت‌های حرفه‌ای در مدیریت منابع انسانی به انجام فعالیت‌های مشخص، آموزش حرفه‌ای، ارزیابی عملکرد و غیره منجر می‌شود (آلیس، ۲۰۱۷: ۱۷۲).

حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی به کسانی نفع می‌رساند که با اعطای جایگاه، هویت و شاید دستمزد رقابتی تر

1. Challen

2. Parks

3. Gerasimov

آموزش سازمان‌های همکار به عنوان عوامل اثرگذار بر حرفه‌ای گرایی واحد منابع انسانی شناسایی شدند. همچنین خودتنظیمی- پیگیری تعالی- تخصیص منابع برای وظائف- پاسخگویی در برابر وظائف و مسئولیت‌پذیری اجتماعی به عنوان ابعاد حرفه‌گرایی تعیین شد؛ عملکرد شغلی و حس انجام صحیح وظائف به عنوان پیامدهای حرفه‌گرایی منابع انسانی ارائه شد. با بررسی پژوهش‌های مرتبط، معلوم می‌شود که در بیشتر مطالعات به رفتارهای حرفه‌ای منابع انسانی پرداخته‌اند و یا بر ابعاد حرفه‌ای گرایی منابع انسانی تأکید کرده‌اند و به سؤالاتی همچون شرایط علی و مداخله‌گر مؤثر بر حرفه‌گرایی مدیریت منابع انسانی به همراه اجزای آن کدام‌اند؟ چه بسترهاي برای حرفه‌ای گرایی منابع انسانی بايستی فراهم شود؟ چه راهبردهایی برای حرفه‌گرایی مدیریت منابع انسانی وجود دارد؟ و به طور کلی حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی چه پیامدهایی دارد؟ پاسخی داده نشده است.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از بعد هدف کاربردی است. جامعه آماری از حيث نظری شامل کلیه پژوهش‌های انجام شده معتبر در زمینه حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی است که با توجه به استراتژی پژوهش در بخش کیفی، از نمونه‌برداری نظری استفاده شد. نمونه مورد نظر از پژوهش‌های پیشین جهت استخراج متغیرها، از مطالعات منتخب و براساس ارتباط آن‌ها با سؤال پژوهش تشکیل می‌شود که ۱۴۶ مقاله انتخاب شد که بعد از بررسی با ۵۶ مقاله اشباع نظری حاصل شد و بنابراین، ۵۶ منبع کدگذاری شد.

جامعه آماری جهت مصاحبه و ارائه مدل، خبرگان حوزه مدیریت منابع انسانی در وزارت صنعت، معدن و تجارت بوده است که با روش نمونه‌گیری هدفمند، نمونه شامل ۱۲ است که ۵ تن از آن‌ها از خبرگان علم مدیریت منابع انسانی با درجه دکتری مدیریت دولتی با حداقل ۵ سال سابقه تدریس و پژوهش (مشاوران وزارت صنعت) و ۷ تن دیگر نیز از خبرگان عمل‌گرا در مدیریت منابع انسانی با حداقل مدرک کارشناسی ارشد و سابقه خدمت مدیریتی بیش از ۵ سال در وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان‌های تابعه در حوزه مدیریت منابع انسانی است.

دادند که این پژوهش با هدف طراحی و تبیین صلاحیت‌های حرفه‌ای کارشناسان آموزش سازمان امور مالیاتی کشور و با روش آمیخته (کیفی (تحلیل محتوا) و کمی) انجام شد. شائزده مؤلفه شامل دانش و اطلاعات آموزشی، دانش سازمانی، دانش منابع انسانی، مهارت‌های فناوری، مهارت‌های اجتماعی، مهارت‌های شغلی، مهارت‌های مدیریتی، توانایی‌های تخصصی، توانایی‌های مدیریتی و اجرایی، توانایی‌های فکری، نگرش مشیت به آموزش سازمانی، نگرش سیستمی به سازمان، نگرش به یادگیری سازمانی، دیدگاه حل مسئله‌ای، ویژگی‌های شغلی و ویژگی‌های رفتاری مورد شناسایی قرار گرفت.

راوند و سید نقوی (۱۳۹۵)، مطالعه‌ای در زمینه بررسی حرفه‌ای گرایی منابع انسانی: کلید تعالی عملکرد سازمان‌های دولتی ایران انجام دادند. در این پژوهش، حرفه‌ای گرایی منابع انسانی در چهار بعد فردی (با مؤلفه‌های معیار اخلاقی و معیار عملکردی)، نهادی (راهبرد منابع انسانی، ساختار سازمانی، فرهنگ‌سازمانی حرفه‌ای و فناوری سازمانی) و کارکردی (برنامه‌ریزی و استخدام منابع انسانی، آموزش و توسعه اثربخش حین کار منابع انسانی، نگهداری و جبران خدمات منابع انسانی و به کارگیری مؤثر منابع انسانی) و فراسازمانی (سیاست و قوانین حمایت‌گر، فرهنگ و اجتماع، اقتصاد، طرح و برنامه راهبردی مدون، انجمن حرفه‌ای‌های منابع انسانی، آموزش‌های دانشگاهی (قبل از کار) و زیرساخت‌های فناوری) معرفی شده است.

در زمینه مطالعات خارجی نیز، هیگینز و همکاران (۲۰۱۸)، در پژوهشی به شناسایی عوامل مؤثر بر حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی در هنگ‌کنگ پرداختند. این مقاله چهار منبع اصلی حرفه‌ای گرایی منابع انسانی را شامل می‌شود که شامل استراتژی، ارتباطات، اداره و نظم و انضباط اختصاص است. چالن^۱ و همکاران (۲۰۱۶)، مطالعه‌ای کیفی در زمینه عوامل اثرگذار بر توسعه حرفه‌ای گرایی منابع انسانی به انجام رسانند. مبتنی بر نتایج، ویژگی‌های شخصیتی، آموزش‌های نظری، آموزش‌های عملی دارای تأثیرات معنی‌داری بر رشد حرفه‌ای گرایی در حیطه مورد مطالعه است

اوری آوهارا^۲ (۲۰۱۴)، مطالعه‌ای در زمینه حرفه‌ای گرایی و مدیریت منابع انسانی انجام رسانند. مبتنی بر بررسی‌های پژوهشگر، چهار عامل - به رسمیت شناخته شدن توسط دولت- بازخورد از بروندادهای عملکردی - به رسمیت شناخته شدن از طریق سازمان‌های مشابه- فرصت‌هایی به منظور

1. Challen

2. Uryuhara

جدول ۱. گروه خبرگان

جنسیت	شغل اصلی	عنوان شغل اصلی	سن	میزان سابقه کار	تحصیلات	رشته تحصیلی
مرد	خبره دانشگاهی	هیئت علمی (مشاور)	بالاتر از ۵۰ سال	بیشتر از ۱۰ سال	دکتری	مدیریت دولتی
مرد	خبره دانشگاهی	هیئت علمی (مشاور)	بالاتر از ۵۰-	بیشتر از ۱۰ سال	دکتری	مدیریت منابع انسانی
زن	خبره دانشگاهی	هیئت علمی (مشاور)	۵۰-۳۵	۱۰-۵	دکتری	مدیریت منابع انسانی
مرد	خبره دانشگاهی	هیئت علمی (مشاور)	۵۰-۳۵	۱۰ سال	دکتری	مدیریت دولتی
زن	خبره دانشگاهی	هیئت علمی (مشاور)	۵۰-۳۵	۱۰-۵	دکتری	مدیریت منابع انسانی
مرد	خبره سازمانی	کارشناس عالی منابع انسانی و امور اداری و زارتخانه	۵۰	بیشتر از ۱۰ سال	کارشناسی ارشد	مدیریت دولتی
مرد	خبره سازمانی	مشاور منابع انسانی وزیر	۵۰	بیشتر از ۱۰ سال	دکتری	مدیریت منابع انسانی
مرد	خبره سازمانی	رئیس اداره ارزشیابی کارکنان	۵۰	بیشتر از ۱۰ سال	کارشناسی ارشد	مدیریت منابع انسانی
مرد	خبره سازمانی	مدیر کل منابع انسانی و رفاه	۵۰-۳۵	۱۰-۵	دکتری	مدیریت
مرد	خبره سازمانی	معاون آموزش، پژوهش و فناوری	۵۰-۳۵	۱۰-۵	دکتری	مدیریت
مرد	خبره سازمانی	مدیر مرکز نوسازی و تحول اداری	۵۰	بیشتر از ۱۰ سال	دکتری	مدیریت
مرد	خبره حرفه‌ای	معاون مدیر کل منابع انسانی و رفاه	۵۰	۱۰-۵	کارشناسی ارشد	مدیریت

یافته‌های پژوهش

جهت پاسخگویی به سوالات پژوهش که یافتن عناصر مدل حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی در وزارت صنعت، معدن و تجارت است، بنابر نظر استادان خبره، نخست به کدگذاری ادبیات پژوهش پرداخته شد و سپس پاسخ‌های تخصصی خبرگان کدگذاری شده درنهایت با تکنیک داده‌بنیاد، کدگذاری محوری و انتخابی با دغام تمامی کدهای حاصل انجام شد. بر همین اساس جهت اعتبارسنجی خبرگی مقوله‌های شناسایی شده از روش دلفی فازی استفاده شده است. محاسبات دلفی فازی در محیط نرم‌افزار آکسل با کدنویسی ویژال بیسیک انجام شده است.

نمونه‌ای از کدگذاری اولیه از ادبیات پژوهش در جدول ۲ و کدگذاری پاسخ خبرگان در جدول ۳ آمده است.

جهت گردآوری داده‌ها، از یادداشت‌برداری مصاحبه و پرسشنامه استفاده شده است (با وجود تلاش فراوان برای مصاحبه فردی و حضوری، به دلیل مواجه شدن با محدودیت‌های بسیار ناشی از شیوع ویروس کرونا، محدود بودن زمان و دسترسی به خبرگان، بنابر درخواست خبرگان، سوالات مصاحبه در قالب پرسشنامه باز طراحی و در اختیار خبرگان قرار گرفت و فقط سه مصاحبه به صورت حضوری انجام شد).

بعد از تکمیل پرسشنامه‌های باز، پاسخ‌ها بررسی شد و در صورت اهمام یا نیاز به توضیحات بیشتر، به صورت مجازی و حضوری موارد لازم پیگیری شد برای گردآوری داده‌ها در بخش کمی از پرسشنامه دلفی استفاده شد.

رویکرد پژوهش آمیخته است. انتخاب روش گرندید تئوری جهت استخراج متغیرهای پژوهش و ارائه مدل، از جمله روش‌های کیفی در جمع‌آوری داده‌هاست که با رویکرد کمی دلفی فازی در مرحله غربال شاخص‌ها و اعتباریابی خبرگی درآمیخته است.

جدول ۲. نمونه‌ای از کدگذاری اولیه ادبیات پژوهش

۱۵۳- تحقیق و پژوهش، کد ۱۵۴- صداقت، کد ۱۵۵- تعهد، کد ۱۵۶- رهبری، کد ۱۵۷- استقلال، کد ۱۵۸- غرور، کد ۱۵۹- اشتیاق، کد ۱۶۰- ادب و نزکت، کد ۱۶۱- خدمات رسانی به اجتماع، کد ۱۶۲- سودگرایی متعادل.	ابعاد حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی عبارت اند از: پژوهش و پژوهش، صداقت، تعهد، رهبری، استقلال، غرور، اشتیاق، ادب و نزکت، خدمات رسانی به اجتماع، سودگرایی متعادل.	بالتأثر (۲۰۱۴)
کد ۲۱۱- فرایندهای سازمانی کد ۲۱۲- نگرش‌ها و باورهای فردی	حرفه‌ای گرایی پدیده‌ای است که مبتنی بر دو جریان هست؛ فرایندهای سازمانی و نگرش‌ها و باورهای فردی در حیطه بروز رفتارهای حرفه‌ای.	پارکان (۲۰۰۸)

به عنوان شاخص، ۲۵ مؤلفه، ۹ بعد فرعی و ۶ بعد اصلی استخراج شد.

براساس کدگذاری انجام شده، ۲۷۲ کد اولیه از ادبیات پژوهش و ۲۸۱ کد از پاسخ خبرگان، استخراج شد که ۸۰ کد ثانویه یا کد مفهومی بعد از غربال با تکنیک دلفی فازی در دو راند

جدول ۳، نمونه‌ای از کدگذاری پاسخ خبرگان

مفاهیم استخراج شده	جواب به صورت متن
کد ۱ - بازطراحی و ساماندهی مشاغل و پست‌ها بر اساس تعریف حرفه‌ها با تکیه‌بر طرح راهبردی سازمان و طرح راهبردی منابع انسانی	مقامات و دست‌اندرکاران سازمان‌های دولتی می‌توانند، در ابتدا با تکیه‌بر طرح کسب‌وکار و مدیریت راهبردی سازمانی خودشون و سپس با توجه به مدیریت راهبردی منابع انسانی شون، اقدام به باز طراحی و ساماندهی مشاغل و پست‌های خود، بر اساس تعریف حرفه‌ها کنند و با طبقه‌بندی شغلی مناسب و تعیین شرایط احراز شغل دقیق و درواقع حرفه‌ای سازی سازمانی، بر اساس فلسفه و رسالت سازمانی و خطمشی‌ها و فعالیت‌های مدیریت منابع انسانی، نسبت به جذب افراد حرفه‌ای و متخصص و مرتبط با حرفه‌های بازمهندسی شده یا استفاده بهینه از منابع انسانی داخل سازمان براساس تکنیک‌های توانمندسازی همچون گردش شغلی، توسعه و غنی‌سازی شغلی و مانند این موارد و به عبارتی حرفه‌ای سازی فردی، اقدام مناسب و مقتضی را برای بهبود عملکرد و تعالی سازمانی و رفاه و سلامت و به عبارتی حرفه‌ای سازی اجتماعی صورت دهنند.
کد ۲ - طبقه‌بندی شغلی مناسب و تعیین شرایط دقیق احراز شغل	
کد ۳ - جذب افراد حرفه‌ای و متخصص و مرتبط با حرفه‌های بازمهندسی شده	
کد ۴ - استفاده بهینه از منابع انسانی داخل سازمان (توانمندسازی، گردش شغلی، غنی‌سازی شغلی)	
کد ۵ - حرفه‌گرایی اجتماعی (بهبود عملکرد و تعالی سازمانی و رفاه و سلامت جامعه) پیامد حرفه‌ای سازی	

شبیه‌سازی در آموزش (S54)، گرایش سازمان به شایسته گزینی (S10-5) حذف شدن و شاخص‌های تطبیق استعدادها و قابلیت‌های بالقوه با مشاغل محوری و کلیدی (C14)، توکل و تعلق حرفه‌ای (S35)، تدوین برنامه‌های آموزش و توسعه مطابق با نیازهای حرفه‌ای بالقوه (S55) نیز اضافه شدند.

همچنین علاوه‌بر این موارد، شاخص (S22) بدین صورت اصلاح شد: "خلق اطلاعات کلیدی و پیگیری ایده‌ها و توانایی استدلال و حل مسئله" و شاخص رفتار اخلاق‌گرا (O32) به صورت پویایی رفتار (نیک رفتار سازمانی، رفتار شهریوندی) اصلاح شد.

براساس کدگذاری انجام شده، ۲۷۲ کد اولیه از ادبیات پژوهش و ۲۸۱ کد از پاسخ خبرگان، استخراج شد که ۸۰ کد ثانویه یا کد مفهومی بعد از غربال با تکنیک دلفی فازی در دو راند به عنوان شاخص، ۲۵ مؤلفه، ۹ بعد فرعی (مفهوم) و ۶ بعد اصلی استخراج شد که جهت پرهیز از اطاله کلام، نتایج حاصل از این مراحل در جدول ۴ آمده است.

تکنیک دلفی فازی برای اعتباریابی خبرگی پژوهش انجام شد. غربال متغیرها بدین ترتیب انجام شد که تمامی مواردی حذف شدند که امتیازی کمتر از ۰/۷ کسب کرده‌اند که در راند اول شاخص‌های؛ رعایت اصل عدالت و شایستگی در ارتقای کارکنان (C23)، توانایی استدلال و حل مسئله (S23)، صبور و منصف بودن (S33)، توجه به اخلاق حسنی کارکنان در هنگام جذب (S45)، استفاده از روش‌های

جدول ۴. نتایج تحلیل داده بنیاد (یافته‌های پژوهش)

نتایج دلفی	منابع	مفهوم	مؤلفه	مفهوم اصلی
۰/۸۰۸	خبرگان	بهینه کردن نظام انتخاب مدیران بر اساس اصل عدالت و شایستگی		
۰/۸۰۴	خبرگان	تشکیل خزانه استعداد و جانشین مطابق با اندازه و نیازهای وزارت‌خانه	مدیریت استعداد	مدیریت منابع انسانی
۰/۸۹۴	خبرگان	شناസایی و نگهداری نیروهای حرفه‌ای	و جانشین پروری	بالنده
۰/۸۵۳	خبرگان	تطبیق استعدادها و قابلیت‌های بالقوه با مشاغل محوری و کلیدی		

ادامه جدول ۴. نتایج تحلیل داده‌بنیاد (یافته‌های پژوهش)

۸				
۴۶		خبرگان	محفوظ ماندن از زدو بندهای سیاسی در پیمودن کارراهه شغلی	مدیریت مسیر
۰/				
۸		خبرگان	مسیر شغلی چندبعدی براساس درجه حرفه‌ای بودن (غنى‌سازی شغلی - گردش شغلی)	شغلی حرفه‌ای
۲۵				
۰/				
۰/۸۵۰		خبرگان	تدوین و بهروزسازی مستویات‌ها، شرایط ارتقاء، تعریف و تفہیم مناسب آن‌ها	
۰/۷۸۱		وردانی و همکاران (۲۰۲۰)	عمل براساس چارچوب‌های تخصصی و آموزش	
۰/۸۳۵			اجام کارها تحت بالاترین استاندارد	عملکرد حرفه‌ای
۰/۷۹۷		هاشم‌آبادی و همکاران (۱۳۹۶)	حضور فعال در جمیعت‌های حرفه‌ای	نیروی انسانی
۰/۸۵۳		عبدصبور و شاه حمزه‌ای (۱۳۹۱)	پایبندی به چارچوب‌ها و استانداردهای اخلاقی	حرفه‌ای
۰/۷۶۹		نوریس (۱۹۸۳)	پذیرش مناسبات سازمانی و داشتن نگاه سیستمی	اخلاق حرفه‌ای
۰/۷۹۰		گودین، ۲۰۰۹ هاشم‌آبادی و همکاران (۱۳۹۶)	حفظ استقلال حرفه‌ای	
۰/۸۷۶		هاشم‌آبادی و همکاران (۱۳۹۶)، هدایتی (۱۳۹۰)	آگاهی و پایبندی به دانش تخصصی و فنی درزمینه کاری مربوط	
۰/۸۵۳		پورکریمی و همکاران (۱۳۹۶)، قراملکی (۱۳۹۵)، دارت و همکاران (۲۰۱۹)، آراج، لی (۲۰۱۴)، استنوا و همکاران (۲۰۱۳)	دارا بودن درجه بالایی از دانش عمومی	شاپستگی‌های دانشی
۰/۸۴۲		عاشقی و قهرمانی (۱۳۹۵)، دارت و همکاران (۲۰۱۹)، هاشم‌آبادی و همکاران (۱۳۹۶)، آراج، ۲۰۱۸، چالان و همکاران (۲۰۱۷)، بانک فدرال رزرو امریکا (۲۰۱۶)	توسعه و به روزسانی دانش فردی (تخصصی و عمومی) از طریق ایفای	
۰/۸۳۵		عبدصبور و شاه حمزه‌ای (۱۳۹۱)، اوائز (۲۰۱۴)، نواز و همکاران (۲۰۱۳)، پینتو (۲۰۰۴)- خبرگان	نقش و آموزش	
۰/۷۷۶		وردايو و همکاران (۲۰۲۰)، پکولا و همکاران (۲۰۱۸)، استنوا و همکاران (۲۰۱۳)، لی و همکاران (۲۰۱۴)، پورکریمی و همکاران (۱۳۹۶)؛ خبرگان	خلق اطلاعات کلیدی و پیگیری ایده‌ها، توانایی استدلال و حل مسئله	ظرفیت‌های فردي
۰/۷۵۳		پژوهش‌های دانشگاه ایوانس (۲۰۰۸)، وردايو و همکاران (۲۰۲۰)، پکولا و همکاران (۲۰۱۸)، بیوسرت (۲۰۱۱)	مهارت‌های ارتباطی و مشاوره‌ای	شاپستگی‌های مهارتی
۰/۸۶۰		جیست (۲۰۰۲)، اوری اوهارا (۲۰۱۴)، پکولا و همکاران (۲۰۱۸)، دارت و همکاران (۲۰۱۹)، خبرگان	مهارت خودتنظیمی و خود مدیریتی	
۰/۸۶۷		هدایتی (۱۳۹۰)، وردايو و همکاران (۲۰۲۰)، بالاتازارد (۲۰۱۴)، اسپرولس و اسپرولس (۲۰۰۰)	داشتن تعهد حرفه‌ای به شغل، سازمان و ارباب‌رجوع	
۰/۸۴۲		وردايو و همکاران (۲۰۲۰)- خبرگان	داشتن شخصیت حرفه‌ای مستقل و منفک	شاپستگی
۰/۸۳۲		دارت و همکاران (۲۰۱۹)، اوری اوهارا (۲۰۱۴)، وردايو و همکاران (۲۰۲۰)، آراج، (۲۰۱۸)	مسئلوبیت‌پذیری و رواییه خدمترسانی	نگرشی
۰/۷۸۶		وردايو و همکاران (۲۰۲۰)، خبرگان	توکل و تعلق حرفه‌ای	
۰/۸۱۵		پورکریمی و همکاران (۱۳۹۶)	تعريف و تعیین دقیق شاپستگی‌ها و صلاحیت‌های حرفه‌ای هر شغل	عوامل سازمانی - به کارگیری حرفه‌گرا

ادامه جدول ۴. نتایج تحلیل داده‌بنیاد (یافته‌های پژوهش)

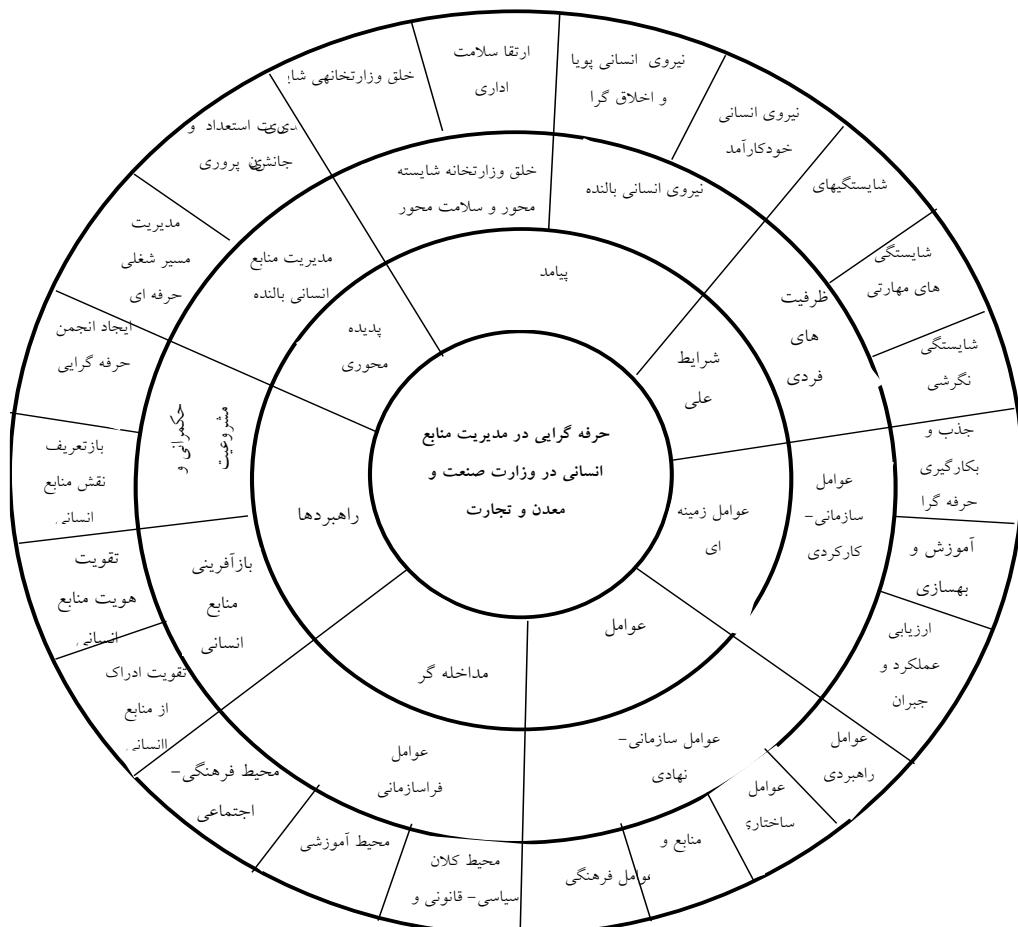
		استفاده از نیمروختهای شغلی در فرایند جذب منابع انسانی
۰/۸۷۶	عاشقی و قهرمانی (۱۳۹۵)، نوریس (۱۹۸۳)	استفاده از آزمون‌های ارزشمند برای سنجش شاپیستگی‌های حرفه‌ای و اخلاقی داوطلبان هر شغل
۰/۸۰۴	باتمانی و همکاران (۱۳۹۸)، راوند و سید نقوی (۱۳۹۵) (۱۳۹۵)، حق گو و همکاران (۱۳۹۶)، دارت و همکاران (۲۰۱۹)، آراج، لی (۲۰۱۴)	رعایت عدالت، بی‌طرفی و اصل امانتداری در خصوص گرینش کارکنان
۰/۸۳۹	پنینو (۲۰۰۴)، خبرگان	آموزش و بهسازی
۰/۷۸۶	عاشقی و همکاران (۱۳۹۶)، هاشم‌آبادی و همکاران (۱۳۹۶) شاه حمزه‌ای (۱۳۹۱)، چالان و همکاران (۲۰۱۷) بانک فدرال رزرو امریکا (۲۰۱۶)	آموزش حین کار و خدمت
۰/۸۳۹	بانک فدرال رزرو امریکا (۲۰۱۶)، بیوسرت (۲۰۱۱) خبرگان	تأکید بر متنوریتگ و مریگری
۰/۸۱۱	پنینو (۲۰۰۴) - خبرگان	برآورد بازگشت سرمایه در آموزش کارکنان
۰/۸۰۱	دبویس (۲۰۰۷)، فارنل (۲۰۰۵)، خبرگان	سنچش و ارزیابی عملکرد کارکنان حرفه‌ای توسعه کانون ارزیابی به صورت شفاف
۰/۸۶۳	عبدصبور و شاه حمزه‌ای (۱۳۹۱)، سید بابک علوی و کاوه مقدم (۱۳۸۷) خبرگان	ارائه بازخورهای به موقع و عادلانه کارکنان پیاده‌سازی سیستم حسابداری منابع انسانی
۰/۸۶۷	پوسنر و همکاران (۱۹۸۵) - خبرگان	تقویت رفتارهای حرفه‌ای از طریق پاداش دادن
۰/۸۵۶	خبرگان	وجود نظام پاداش مالی و غیرمالی متناسب با تلاش و کارایی فرد
۰/۸۰۸	خبرگان	وجود چشم‌انداز و تدوین مأموریت‌های حرفه‌گرایی مدیریت منابع انسانی
۰/۸۳۲	پوسنر و همکاران (۱۹۸۵) - خبرگان	هماهنگی و هم‌راستایی برنامه‌ها و استراتژی‌های حرفه‌گرایی مدیریت منابع انسانی با استراتژی‌های وزارت‌خانه
۰/۸۱۵	باتمانی و همکاران (۱۳۹۸)، اوری اوهارا (۲۰۱۴) اوائز (۲۰۱۴)، بیوسرت (۲۰۱۱)، اوتس (۲۰۰۹) استرتوک و کام (۲۰۰۸) - خبرگان	عوامل راهبردی
۰/۸۶۳	عاشقی و همکاران (۱۳۹۶)، راوند و سید نقوی (۱۳۹۵) بنویست (۱۹۸۷)	برنامه‌ریزی مستمر و پویا در حوزه مدیریت منابع انسانی بر پایه نیازهای روز سازمان (وزارت‌خانه)
۰/۸۰۴	اوتس (۲۰۰۹)، باتمانی و همکاران (۱۳۹۷)، خبرگان	تدوین استانداردهای اخلاقی و دستورالعمل‌ها و برنامه‌های اجرایی آن
۰/۸۰۴	عبدصبور و شاه حمزه‌ای (۱۳۹۱)، نوریس (۱۹۸۳)	تأمین جایگاه و ظرفیت تصمیم‌گیری برای مدیران منابع انسانی در متن همه تصمیمات وزارت‌خانه
۰/۸۰۴	خبرگان	بازنگری، اصلاح، ساده‌سازی و روزآمد کردن قوانین حوزه منابع انسانی
۰/۸۲۱	پژوهش‌های دانشگاه ایونس (۲۰۱۵ - ۲۰۰۸)	عوامل ساختاری
۰/۸۲۱	پورکریمی و همکاران (۱۳۹۶)	توسعه زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات جهت اثربخشی سیستم مدیریت منابع انسانی کالکترونیک و دیجیتال

ادامه جدول ۴. نتایج تحلیل داده‌بنیاد (یافته‌های پژوهش)

۰/۸۲۵	باتمانی و همکاران (۱۳۹۸)، عاشقی و همکاران (۱۳۹۸)، راوند و سید نقوی (۱۳۹۵)	تأمین منابع مالی لازم در حمایت از حرفه‌گرایی منابع انسانی	
۰/۸۴۶	پورکریمی و همکاران (۱۳۹۶)، فراملکی پورکریمی و همکاران (۱۳۹۶)، راوند و سید نقوی (۱۳۹۵)، وردایو و همکاران (۲۰۲۰)، دارت و همکاران (۲۰۱۹)	بهینه‌سازی سیستم مدیریت دانش	
۰/۷۵۳	وردایو و همکاران (۲۰۲۰)	احترام به کرامت انسانی کارکنان و نگرش غیر ابزاری	عوامل فرهنگی
۰/۸۳۳	راوند و سید نقوی (۱۳۹۵) وست و شانافت (۲۰۰۷)	فرهنگ سازمانی مشوق پرورش حرفه‌ای	
۰/۸۵۳	نوریس (۱۹۸۳)، باتمانی و همکاران (۱۳۹۸)، پارکان (۲۰۰۸)، اوتس (۲۰۰۳)	تقویت پذیرش، باور و مقبولیت حرفه‌ای گرایی در وزارت‌خانه از طرف کارکنان	
۰/۸۴۲	خبرگان	ایجاد و تقویت فضای اعتماد به اقدامات مدیریت منابع انسانی بین تمامی نهادهای وزارت‌خانه	
۰/۸۳۳	باتمانی و همکاران (۱۳۹۸)، راوند و سید نقوی (۱۳۹۵)	بازنگری و توسعه سیاست‌ها و قوانین مدیریت منابع انسانی در اسناد بالادستی (قانون خدمات کشوری، برنامه توسعه راهبردی وزارت صنعت، معدن و تجارت)	
۰/۷۹۷	راوند و سید نقوی (۱۳۹۵)، عبد صبور و شاه حمزه‌ای (۱۳۹۱)	صدر مجوز ایجاد انجمن حرفه‌گرایی مدیریت منابع انسانی در وزارت‌خانه	محیط کلان سیاسی - قانونی و حقوقی
۰/۸۳۲	لی (۲۰۱۴)، فارنل (۲۰۰۵)	ارائه استانداردها و چارچوب‌های لازم جهت تدوین آیین‌نامه اخلاق حرفه‌ای مدیریت منابع انسانی در حوزه صنایع مختلف تحت نظر وزارت‌خانه	
۰/۸۰۴	باتمانی و همکاران (۱۳۹۷)، سلیمانی و نصرآبادی (۱۳۹۱)، بالنازارد (۲۰۱۴)	ارتباط و تعامل علمی - پژوهشی مستمر و پیوسته وزارت‌خانه با دانشگاه	
۰/۷۵۶	خبرگان	انطباق سیلاسی درسی دانشگاهی با نیازهای روز سازمان و دستاوردهای علمی - پژوهش‌های دنیا	
۰/۷۹۷	هاشم‌آبادی و همکاران (۱۳۹۶)، گراسیمو (۲۰۱۷)	تربیت نیروی متخصص و اخلاق‌گرا	محیط آموزشی سازمانی
۰/۷۶۳	راوند و سید نقوی (۱۳۹۵)، پورکریمی و همکاران (۱۳۹۶)، حق گو و آراج، ۲۰۱۸، چالن و همکاران (۲۰۱۷)	وجود گروه‌ها و جامعه تسهیل‌گر آموزش مدیران منابع انسانی	
۰/۸۶۳	راوند و سید نقوی (۱۳۹۵)، وردایو و همکاران (۲۰۲۰)، آراج، (۲۰۱۸)	حمایت از فرهنگ مبتنی بر ارزش‌های اسلامی و کرامت انسانی در جامعه	
۰/۸۴۹	پورکریمی و همکاران (۱۳۹۶)، هدایتی (۱۳۹۰)، وردایو و همکاران (۲۰۲۰)، آراج، آرج، نوریس (۱۹۸۳)، دارت و همکاران (۲۰۱۹)، آراج، ۲۰۱۸، لی (۲۰۱۴)	ترویج موضوعات تخصص‌گرایی و اخلاق‌گرایی در نهادهای مختلف جامعه از طریق دولت و رسانه	محیط فرهنگی - اجتماعی
۰/۸۳۳	باتمانی و همکاران (۱۳۹۸)، قراملکی (۱۳۹۵)، سلیمانی و نصرآبادی (۱۳۹۱)، سید بابک علوی و کاوه مقدم (۲۰۸۷)، دارت و همکاران (۲۰۱۹)، آراج، ۲۰۱۸، لی (۲۰۱۴)	محترم شمردن دانش و اخلاقیات کاری بر ملاحظات سیاسی	

ادامه جدول ۴. نتایج تحلیل داده‌بنیاد (یافته‌های پژوهش)

بازآفرینی منابع انسانی	تقویت ادراک از منابع انسانی	تقویت درک کارکنان و مدیران از ارزش آفرینی همکاران (۱۳۹۸)؛ باتمانی و همکاران (۱۳۹۷)؛ خبرگان	منابع انسانی	هاشم‌آبادی و همکاران (۱۳۹۶)؛ باتمانی و همکاران (۱۳۹۸)؛ باتمانی و همکاران (۱۳۹۷)؛ خبرگان
تقویت درک جامعه از ارزش آفرینی منابع انسانی	تقویت درک کارکنان و مدیران از ارزش آفرینی منابع انسانی	اوری اوهارا (۲۰۱۴)، خبرگان	شناصایی ذینفعان منابع انسانی و آگاهی از انتظارات آنان	خبرگان
تقویت هویت منابع انسانی	تقویت هویت منابع انسانی	شناصاندن منابع انسانی به عنوان شریک کسب‌وکار	شناصایی ذینفعان منابع انسانی و آگاهی از انتظارات آنان	خبرگان
بازتعریف نقش منابع انسانی	بازتعریف نقش منابع انسانی	تمایز و تفکیک پست‌های اداری و حرفه‌ای	شناصاندن منابع انسانی به عنوان شریک کسب‌وکار	خبرگان
حکمرانی و مشروعيت	حکمرانی و مشروعيت	تفکیک جنبه سخت و نرم منابع انسانی	تمایز و تفکیک پست‌های اداری و حرفه‌ای	باتمانی و همکاران (۱۳۹۸)، خبرگان
بخشی به ایجاد انجمن	بخشی به ایجاد انجمن	تشکیل انجمن حرفه‌ای گرایی منابع انسانی (در سطح وزارت‌خانه و کارگروه‌های تخصصی منابع انسانی در حوزه صنایع مختلف)	پورکریمی و همکاران (۱۳۹۶)، هدایتی (۲۰۲۰)، وردايو و همکاران (۱۳۹۰)، سید بابک علوی و کاوه مقدم (۱۳۸۷)، دارت و همکاران (۲۰۱۹)، آراج، خبرگان ۲۰۱۸	سلیمانی و نصرآبادی (۱۳۹۱)
منابع انسانی	منابع انسانی	تدوین قوانین و قراردادهای تحصیلی و آموزشی، اعمال استانداردهای تحقیقی و آموزشی، هاشم‌آبادی و همکاران (۱۳۹۶)، عاشقی و قهرمانی (۱۳۹۵)، عبدالصبور و شاه حمزه‌ای (۱۳۹۱)، سید بابک علوی و کاوه مقدم (۱۳۸۷)	تدوین قوانین و قراردادهای تحصیلی و آموزشی، اعمال استانداردهای تحقیقی و آموزشی، هاشم‌آبادی و همکاران (۱۳۹۶)، عاشقی و قهرمانی (۱۳۹۵)، عبدالصبور و شاه حمزه‌ای (۱۳۹۱)، سید بابک علوی و کاوه مقدم (۱۳۸۷)	خبرگان
خلق وزارت‌خانه شايسنه محور	خلق وزارت‌خانه شايسنه محور	شايسنه گزيني	شايسنه گزيني	خبرگان
خلق وزارت‌خانه شايسنه	خلق وزارت‌خانه شايسنه	شايسنه خواهی	شايسنه خواهی	خبرگان
ارتقا سلامت اداري	ارتقا سلامت اداري	عدم سوءاستفاده از موقعیت و جايگاه شغلی	عدم سوءاستفاده از موقعیت و جايگاه شغلی	پکولا و همکاران (۲۰۱۸)، گراسیمو (۲۰۱۷)، همکاران (۱۳۹۶)، قراملکی (۱۳۹۵)، دیبر کاسیمو غلو (۲۰۱۰)، دیویس (۲۰۰۷)
نيروي انساني	نيروي انساني	عادلت محوری در خرده نظامهای مدیریت منابع انسانی	عادلت محوری در خرده نظامهای مدیریت منابع انسانی	باتمانی و همکاران (۱۳۹۸)؛ راوند و سید نقوی (۱۳۹۵)، عبدالصبور و شاه حمزه‌ای (۱۳۹۱)
پويا و اخلاق گرا نيروي انساني	پويا و اخلاق گرا نيروي انساني	پويايی انگيزشی (رضایت شعلی، تعلق شغلی، نشاط)	پويايی انگيزشی (رضایت شعلی، تعلق شغلی، نشاط)	هاشم‌آبادی و همکاران (۱۳۹۶)، اوائز (۲۰۱۴)، پنینو (۲۰۰۴)
بالنده نيروي انساني	بالنده نيروي انساني	خدمت‌گزاری متهدانه	خدمت‌گزاری متهدانه	اوتس (۲۰۰۹)، وردايو و همکاران (۲۰۲۰)، آراج، ۲۰۱۸، اوتس (۲۰۰۹)، بنویست (۱۹۸۷)
نيروي انساني خودکارآمد	نيروي انساني خودکارآمد	تحقیق بهزیستی فردی	تحقیق بهزیستی فردی	پکولا و همکاران (۲۰۱۸)، وست و شانافلت (۲۰۰۷)
بنابراین، مدل حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی در وزارت صنعت، معدن و تجارت به صورت شکل زیر است.	منبع. یافته‌های پژوهش			

شکل ۱. مدل پژوهش

سیاست‌های بالادستی و همچنین ناکارآمدی‌های ساختاری (نبود مجوز ایجاد انجمن و استانداردهای اخلاقی مربوط به اقدامات مدیریت منابع انسانی) با بالندگی مدیریت منابع انسانی و استفاده از نیروی انسانی حرفه‌ای با فراهم آوردن زمینه‌های راهبردی، ساختاری، منابع و زیرساختها و تقویت فضای فرهنگی تحت شرایط لازم توجه به ظرفیت‌های فردی و جذب و به کارگیری حرفه‌گر، آموزش و بهسازی کارکنان و ارزیابی و جبران خدمات حرفه‌گر از طریق بازآفرینی نقش منابع انسانی و حکمرانی و مشروعتی بخشی به منابع انسانی زمینه‌ساز حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی شود؛ به گونه‌ای که بازتاب آن در قالب خلق وزارت‌خانه سلامت محور و شایسته محور و نبود، انسان، بالنده به نمایش. گذاشته خواهد شد.

درنهایت در ارتباط با قضایای حکمی احصا شده از مدل می‌توان اذعان داشت: قضایای نظری بیانگر روابط تعمیم‌یافته بین یک طبقه و مفاهیم آن با طبقه‌های معین است (دانایی‌فرد، ۱۳۸۹). بر اساس روایت پژوهش و ترسیم مدل حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی در وزارت خانه صنعت، معدن و تجارت

بحث و نتیجه گیری

این یک حقیقت است که حرفه‌ای گرایی، تخصص و تداوم در سازمان را افزایش می‌دهد. کادر حرفه‌ای در راس سازمان، شبکه‌ای اینم برای ثبات سازمان است. عموماً، زمانی که سازمان آشتنگی یا تعییر سریع را تجربه می‌کند، کادر حرفه‌ای به حفظ یک تعادل سازمانی کمک می‌کند. بدون یک کادر حرفه‌ای، سازمان‌ها از بحران‌هایی رنج خواهند بود که ناشی از ناشایستگی هستند (آراج، ۱۴۰۲: ۲۰). با درک این مهم و اهمیت آن در وزارت صنعت، معدن و تجارت، این پژوهش با هدف ارائه الگوی حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی در وزارت صنعت، معدن و تجارت انجام شد. بنابر ترتیج پژوهش، ارائه نظریه داده‌بنیاد حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی بدین شرح خواهد بود:

وزارت‌خانه صنعت، معدن و تجارت می‌تواند در برابر شرایط محدودکننده‌ای از قبیل استیلای وزارت‌خانه در برابر

تدوین استانداردهای اخلاقی و دستورالعمل‌ها و برنامه‌های اجرایی آن؛ ۲- عوامل ساختاری از جمله تأمین جایگاه و ظرفیت تصمیم‌گیری برای مدیران منابع انسانی در متن همه تصمیمات وزارت‌خانه؛ بازنگری، اصلاح، ساده‌سازی و روزآمد کردن قوانین حوزه منابع انسانی؛ فراهم کردن خطوط ارتباطی باز برای کارکنان واحد منابع انسانی در کل وزارت‌خانه و در ارتباط با شرکت‌های تابع؛ ۳- عوامل ساختاری (توسعه زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات جهت اثربخشی سیستم مدیریت منابع انسانی الکترونیک و دیجیتال، تأمین منابع مالی لازم در حمایت از حرفه‌گرایی منابع انسانی، بهینه‌سازی سیستم مدیریت دانش)؛ و عوامل فرهنگی همچون احترام به کرامت انسانی کارکنان و نگرش غیر ابزاری،

فرهنگ‌سازمانی مشوق پرورش حرفه‌ای، تقویت پذیرش، باور و مقبولیت حرفه‌ای گرایی در وزارت‌خانه از طرف کارکنان؛ شرایط اصلی حاکم به منظور بسترسازی برای تحقق یا عدم تحقق حرفه‌ای گرایی در وزارت‌خانه صنعت، معدن و تجارت را فراهم می‌آورند.

قضیه ۵: شرایط بازآفرینی منابع انسانی و حکمرانی و مشروعيت بخشی به منابع انسانی، به عنوان راهبردهای کنش متقابل در مدل پارادایمی شرایط حرفه‌گرایی منابع انسانی در وزارت‌خانه صنعت، معدن و تجارت قبل احصا خواهد بود.

قضیه ۶: راهبرد بازآفرینی منابع انسانی و حکمرانی و مشروعيت بخشی به منابع انسانی به همراه شرایط مداخله‌گر و شرایط عام زمینه‌ای، پیامد آفرینش حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی در وزارت‌خانه را به همراه خواهند داشت که از طریق خلق وزارت‌خانه شایسته محور و سلامت محور و خلق نیروی انسانی بالنده در وزارت‌خانه جلوه‌گر می‌شود.

با بررسی مدل ارائه شده و مقایسه با پژوهش‌های پیشین، می‌توان اذعان کرد که در مدل ارائه شده بدون در نظر گرفتن راهبردها و پیامدها، عوامل مؤثر بر حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی، همچون پژوهش باتمانی و همکاران (۱۳۹۷)، راوند و سید نقوی (۱۳۹۵)، در سه سطح فردی، سازمانی و محیطی مورد توجه قرار گرفته است و از این حیث که در سطح سازمانی به عوامل سازمانی کارکرده و نهادی پرداخته شده با پژوهش راوند و سید نقوی (۱۳۹۵)، هم‌خوانی دارد. لی و همکاران (۲۰۱۴) و فارنل (۲۰۰۵)، در تحلیل عوامل مؤثر بر حرفه‌ای گرایی، به عوامل فردی و سازمانی توجه داشته‌اند. به طور کلی همان‌طور که در جدول ملاحظه می‌شود هر متغیر در این پژوهش، با بررسی جامع پژوهش‌های پیشین و اعمال نظر خبرگان حاصل شده و مدل ارائه شده، الگوی پارادایمی

قضایای پژوهش در ذیل آمده است:

قضیه ۱: مدیریت منابع انسانی بالنده تحت مصاديق ۱- مدیریت استعداد و جانشین پروری ۲- مدیریت مسیر شغلی و برخورداری از مدیریت حرفه‌ای تحت مصاديق رفتاری ۱- عملکرد حرفه‌ای مدیران و ۲- اخلاق حرفه‌ای مدیران، شرایط محوری به منظور حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی در وزارت‌خانه صنعت، معدن و تجارت محسوب می‌شوند.

قضیه ۲: ظرفیت‌های فردی تحت مصاديق ۱- شایستگی‌های دانش ۲- شایستگی‌های مهارتی و ۳- شایستگی‌های نگرشی و همچنین عوامل سازمانی کارکرده در حوزه منابع انسانی از جمله ۱- جذب و به کارگیری حرفه‌گرای، آموزش و بهسازی و ۳- ارزیابی عملکرد و جبران خدمات شرایط علی یعنی شرایط ریشه‌ای و مؤثر بر حرفه‌ای گرایی مدیریت منابع انسانی محسوب می‌شوند.

قضیه ۳: شرایط مداخله‌گر ۱- محیط کلان سیاسی، قانونی و حقوقی یعنی؛ بازنگری و توسعه سیاست‌ها و قوانین مدیریت منابع انسانی در اسناد بالادستی (قانون خدمات کشوری، برنامه توسعه راهبردی وزارت صنعت و معدن و تجارت)؛ صدور مجوز ایجاد انجمن حرفه‌گرایی مدیریت منابع انسانی در وزارت‌خانه و ارائه استانداردها و چارچوب‌های لازم جهت تدوین آینین‌نامه اخلاق حرفه‌ای مدیریت منابع انسانی در حوزه صنایع مختلف وابسته به وزارت‌خانه؛ همچنین برخورداری از شرایط ۲- محیط آموزشی از طریق ارتباط و تعامل علمی-پژوهشی مستمر و پیوسته وزارت‌خانه با دانشگاه-انطباق سیلابیس درسی دانشگاهی با نیازهای روز سازمان و دستاوردهای علمی-پژوهش‌های دنیا-تربیت نیروی متخصص و اخلاق‌گرا وجود گروه‌ها و جامعه تسهیلگر آموزش مدیران منابع انسانی؛ و درنهایت برخورداری از محیط اجتماعی فرهنگی که از فرهنگ مبتنی بر ارزش‌های اسلامی و کرامت انسانی در جامعه حمایت کند، موضوعات تخصص‌گرایی و خلاق‌گرایی در نهادهای مختلف جامعه از طریق دولت و رسانه را ترویج نماید و دانش و اخلاقیات کاری بر ملاحظات سیاسی مقدم بداند، شرایط تأثیرگذار بر تحقق حرفه‌ای گرایی در وزارت‌خانه را فراهم می‌آورند.

قضیه ۴: شرایط مبتنی بر تقویت عوامل سازمانی نهادی از جمله: ۱- عوامل راهبردی همچون وجود چشم‌انداز و تدوین مأموریت‌های حرفه‌گرایی مدیریت منابع انسانی، هماهنگی و هم‌راستایی برنامه‌ها و استراتژی‌های حرفه‌گرایی مدیریت منابع انسانی با استراتژی‌های وزارت‌خانه، برنامه‌ریزی مستمر و پویا در حوزه مدیریت منابع انسانی بر پایه نیازهای روز وزارت‌خانه،

در بین بخش‌ها و واحدهای مختلف وزارت‌خانه و نیز پرهیز از یک طیف‌گرایی در سازمان را از پیش‌شرط‌های مهم و راهبردی در جهت حرکت به سمت ایجاد و پذیرش ساختار جانشین‌پروری معرفی کرد.

همچنین سیاستی بازی و باندبازی در ارتقا و انتصاف‌های مدیریتی کاوش یابد؛ در این زمینه ایجاد ابزارهای استعدادهای سازمانی و ارزش‌گذاری برای سرمایه اجتماعی می‌تواند مانع از ایجاد خلاً فرد شایسته در هر پست و شغلی شود.

پیشنهادها

با توجه به نتایج پژوهش پیشنهاد می‌شود که این مهم از طریق چرخش شغلی در تمام بخش‌ها و واحدها و نیز تخصیص بیش از یک نیروی انسانی به هر پست سازمانی صورت پذیرد. مسیر شغلی چندبعدی برآساس درجه حرفه‌ای بودن (غنى‌سازی شغلی - گردش شغلی) طراحی گردد و مسئولیت‌ها، شرایط ارتقاء، تعریف و تهییم مناسب آن‌ها تدوین و به روزرسانی شود.

سپاسگزاری

مقاله حاضر مستخرج از رساله دکتری بوده است. شایسته است از کلیه استادان محترمی که در تدوین این پژوهش مرا یاری رساندند نهایت سپاس و قدردانی خویش را داشته باشم.

حرفه‌ای‌گرایی مدیریت منابع انسانی در وزارت صنعت، معدن و تجارت است.

حال با توجه به اینکه مدیریت منابع انسانی بالند و مدیریت حرفه‌ای به عنوان محور حرفه‌ای‌گرایی مدیریت منابع انسانی در وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین شده، پیشنهاد پژوهشگر در این خصوص نهادینه‌سازی مؤلفه بالندگی منابع انسانی به معنای واقعی کلمه در وزارت‌خانه با استفاده از دستورالعمل پنج مرحله‌ای در بازه زمانی مشخص و تعیین شده است. در مرحله نخست لازم است که عوامل و ویژگی‌های سازنده بالندگی شامل: تفویض اختیار، مربیگری، استعدادسنجی، توسعه مسیر شغلی و ارزیابی عملکرد فردی به واژه‌های عملیاتی و کاملاً ملموس در میان تمام کارکنان، به ویژه مدیران تبدیل شود. در مرحله دوم نیز لازم است ایجاد هم‌افزایی و بسیج امکانات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری از طریق تشکیل واحدهای عملیات سریع حرفه‌ای‌گرایی مدنظر قرار گیرد. علاوه‌بر این مرحله سوم، مرحله‌ای است که حرفه‌ای‌پروری و عوامل سازنده آن به دغدغه هر روز هر فرد و در هر سطح مبدل شود تا در مرحله چهارم به فرایندی مستمر تبدیل شود. در آخرین مرحله از دستورالعمل مذکور نیز لازم است که مدیران ارشد، عزم خود را جرم کرده و با جذب مشارکت حداکثری کارکنان و کسب حمایت نقاط تقل سازمان و یا خارج از آن، به تحول‌آفرینی هوشمندانه اقدام نماید. همچنین، می‌توان ایجاد جسارت به منظور پذیرش مسئولیت‌های کلیدی و حساس در میان کارکنان و تقویت تعارض سازنده و رقابت مؤثر

References

- Abbaszadeh, H. (2010). Human Resource Management in Oil Industry. *Institute for International Energy Studies (IIES)*, 2(5), 87-110. (In Persian)
- Abdul Sabur, F., & Shah Hamzaei, M. (2011). Investigation and analysis of professionalism of human resource management in the country's electricity industry, *27th International Conference on Electricity*, Tehran, Tavanir Company, Niroo Research Institute. (In Persian)
- Abedi, G., Dlagshaie, B., Tabibi, J., & Arianezhad, M. (2007). Fuzzy goal programming model in resource allocation at education section of the ministry of health. *J Mazandaran Univ Med Sci*, 17(57), 82-87. (In Persian)
- Afzalnia, M.R., Oshkooh, H., & Kalav, A. (2010). Evaluation of Formal, Informal and Lifelong Learning Role in the Age of Instable Information. *the Iranian Journal of Engineering Education*, 12(45), 57-68. (In Persian)
- Ali, O., & Bradburn, M. (2018). Professionalism. *Surgery (Oxford)*, 36(9), 443-447.
- Alic, B. Î. R. C. Å. (2017). Evaluation of professionalism in human resources management in the Republic of Moldova. *Annals-Economy Series*, 3(1), 171-180.
- Asheghi, H., & Ghahramani, M. (2017). Developing Professional Development Programs for Managers and Staff in the Branch of Monetary and Banking. *Quarterly Journal of Training and Development of Human Resources*, 3(11), 1-20. (In Persian)
- Batmani, M. A., Babashahi, J., Akhavan Alavi, S. H., Yazdani, H. R., & Zareei Matin, H. (2018). Explaining Dimensions and Factors of Human Resource Management Professionalism in Public Organizations: A Meta-Synthesis. *Human Resource Management in Oil Industry*, 10(37), 3-34. (In Persian)

- Challen, V., Laanelaid, Z., & Kukkes, T. (2017). A qualitative study of perceptions of professionalism amongst radiography students. *Radiography*, 23, S23-S29.
- Challen, V., Siinalaanelaid, Z., & Kukkes, T. (2016). *A qualitative study of perceptions of professionalism amongst radiography students*. Radiography, in press.
- Edwards, R. (2014). Amateurism and professionalism in work and learning. *Journal of Workplace Learning*, 26(6/7), 406- 417.
- Evans, L. (2014). The ‘shape’ of teacher professionalism in England: professional standards, performance management, professional development and the changes. *British Educational Research Journal Aquatic*, 37(5), 851-870.
- Farndale, E. (2005). HR department professionalism: a comparison between the UK and other European countries. *The International Journal of Human Resource Management*, 16(5), 660- 675.
- Gerasimov, K., & Gerasimov, B. (2017). Formation of professionalism of executives. *International Journal of Educational Management*, 31(1), 45-55.
- Higgins, P., & Lo, M. F. (2018). The strategic and cultural legitimacy of HR professionalization in Hong Kong. *Asia Pacific Journal of Management*, 35(4), 1139-1160.
- Köylüoğlu, A. S., Bedük, A., Duman, L., & Büyükbayraktar, H. H. (2015). Analyzing the relation between teachers' organizational silence perception and whistle blowing perception. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 207, 536-545.
- Mirsapasi, N. (2014). *Strategic Human Resource Management*. Tehran: Mir Publications. (In Persian)
- Mortazavi, M., & Zarepour, F. (2011). *Professionalism in Management*. Tehran: Public Management Training Cente. (In Persian)
- Ocampo, L., Ebisa, J. A., Ombe, J., & Escoto, M. G. (2018). Sustainable ecotourism indicators with fuzzy Delphi method—A Philippine perspective. *Ecological indicators*, 93, 874-888.
- Parks-Leduc, L., Rutherford, M. A., Becker, K. L., & Shahzad, A. M. (2018). The professionalization of human resource management: Examining undergraduate curricula and the influence of professional organizations. *Journal of Management Education*, 42(2), 211-238.
- poorkarimi, J., keramati, M. R., & Mohammadi, A.M. (2018). Identifying and Determining Professional Competencies of Human Resources Experts. *Management Studies in Development and Evolution*. 26(82), 61-96. (In Persian)
- Seijaaka, S. K. and Kaawaase, T. K. (2014). Professionalism, rewards, job satisfaction and organizational commitment amongst accounting professionals in Uganda. *Journal of Accounting in Emerging Economies*, 4(2), 134-157.
- Seyed Naghavi, M., A., & Ravand, M. (2016). Professional Human Resource: Key to the Performance Excellence of the Public Organizations in Iran. *Journal of Research in Human Resources Management*, 8(3), 135-157. (In Persian)
- Shah Hamzaei, M., Sharifzadeh, F., Abdul Sabur, F., & Ghorbanizadeh, V. (2011). *Professional analysis of human resource management in the electricity industry*. Msc Thesis in Public Management, majoring in Human Resources. Allameh Tabatabaei University. (In Persian)
- Stone-Johnson, C. (2017). Autonomy, professionalism, and the role of generation in professional capital. *Journal of Professional Capital and Community*, 2(1), 18-35.
- Tinholt, D., Van Der Linden, N., Chan, W.S., Engelsman, R., Siebes, C., Montironi, M., Bonazzoli, F., & Defina, R. (2015). European foundational ICT body of knowledge: a first point of reference for anyone interested in working in ICT.
- Ulrich, D., & Brockbank, W. (2005). *The HRValue Proposition*. Harvard Business Press, Boston, MA.
- Uryuhara, Y. (2014). Professionalism and human resource management of Donor coordinators: Results of an international comparison. *Transplantation proceedings*, 46, 1054-1056.
- Valeau, P. J., & Paillé, P. (2019). The management of professional employees: linking progressive HRM practices, cognitive orientations and organizational citizenship behavior. *The international journal of human resource management*, 30(19), 2705-2731.
- Zhao, L. (2018). Professionalization of Human Resource Management in China: A Comparison Study to Law and Accountancy. *Advances in Social Sciences Research Journal*, 5(6), 214-231.

Zhao, L., & Higgins, P. (2017). Professionalization of Human Resource Management in China: The Role of Associations. *Journal of Advanced Management Science*, 5(3), 219-225.